

Nº 15

5. August 1938

38. Aargang

SYNSPRØVERNE

De Synsprøver, som paabegyndtes i Fjor Sommer, er nu bragt til Afslutning. Det har været en rum Tid, men det har den naturlige Aarsag, at vi denne Gang har haft nye Bestemmelser for disse Prøver, bl. a. er Farvebedømmelsen jo nu sket efter Ishihara-Tavlerne i Stedet for efter de tidligere Uldgarnsprøver.

Det er bekendt for enhver af vore Medlemmer, at de nye Synsprøvebestemmelser medførte, at et Antal Jernbanemænd ved den første Prøve viste saadanne Fejl i Farvebedømmelserne, at de blev henvist til Specialistundersøgelse, hvor en Del af dem fik Betegnelsen »farveblinde«, hvilket dog ikke betyder, at de er farveblinde i dette Ords almindelige Forstand, men blot tilkendegiver, at de paagældendes Farvesans paa et eller andet Omraade er anormal.

Fra mangfoldige Sider har der været fremsat Udtalelser, som gav Udtryk for Utilfredshed med, at Generaldirektoratet pludselig havde skærpet den Farvebedømmelsesprøve, som havde været anvendt i et Par Menneskealdre. Men vi skylder at oplyse, at hvis der i saa Henseende kan være Tale om »Skyld«, er det ikke Generaldirektoratet, der har denne. Statsbanernes Tillidsmand paa dette Omraade, Øjenspecialisten, Dr. med. H. Ulrich Møller, har nemlig for nogle Aar siden henledt Generaldirektoratets Opmærksomhed paa, at den tidligere anvendte Form for Farvebedømmelse maatte siges at være utilfredsstillende, og han henviste til, at Banerne i saa godt som alle andre Lande forlængst var gaaet over til Be-

dømmelse af Personalets Farvesans ved særligt dertil konstruerede Tavler.

Naar Statsbanernes sagkyndige Tillidsmand hævdede, at den hidtil anvendte Form var utilfredsstillende og ikke gav fornøden Sikkerhed, er det forstaaeligt, at Generaldirektoratet var nødsaget til at tage Spørgsmaalet op til Overvejelse. Dette resulterede som bekendt i Indførelse af Ishihara-Tavlerne til Farvebedømmelse. Vi behøver ikke at komme nærmere ind paa, hvorledes disse Tavler ser ud, eller hvorledes de er indrettet, hvert eneste af vore Medlemmer har jo i Løbet af det sidste Aar selv haft Lejlighed til at se dem.

Foruden disse Tavler findes der andre videnskabeligt beregnede eller konstruerede Midler til at kontrollere et Menneskes Farvesans, bl. a. det saakaldte Anomaloskop.

Da det nu ved den af Distrikterne foretagne Bedømmelse af Personalet viste sig, at der var en Del, som ikke kunde klare den nye Farveprøve, vilde Generaldirektoratet ikke have paa sin Samvittighed, at Personalet ene skulde være afhængig af Ishihara-Tavlerne. Det foranledigede derfor anskaffet et Anomaloskop, som efter hvad der er os bekendt skal være temmeligt kostbart; og for at faa en ganske ensartet Bedømmelse, blev samtlige de Tjenestemænd, hvis Farvebedømmelse havde været usikker, henvist til een bestemt Øjnlæge, nemlig forannævnte Dr. med. H. Ulrich Møller. Det drejede sig ialt om 339 Personer. Hos 191 af disse fandt Dr. Møller Fejlene af en saadan Beskaffenhed, at han kunde anbefale fortsat

Anvendelse ved deres hidtidige Gerning, hvis de kunde bestaa en Markprøve. Om Resten (148) udtalte han derimod, at deres Farvesans var saaledes, at det maatte anses for uforsvarligt at anvende dem i den egentlige Sikkerhedstjeneste, og dette selv om de kunde bestaa en Markprøve. Ved denne Prøve kunde Forholdene nemlig ligge saa gunstige, at en Mand med svag Farvesans var i Stand til at bedømme rigtigt, hvilket han ikke vilde kunne under ugunstige Forhold, og da saadanne jo forekommer under Tjenesten, maatte Øjenlægen afgjort tage Afstand fra, at disse Jernbanemænd fremdeles blev benyttet i den egentlige Sikkerhedstjeneste.

Af dem, som kom til Markprøve, bestod de 170, som altsaa fortsætter ved deres hidtidige Arbejde, medens 21 »faldt igennem«. Det kom saaledes til at dreje sig om 169 Personer (de nysomtalte 21 samt de 148, der var faldet ved Anomaloskopprøven og ikke kom til Markprøve), som paa en eller anden Maade skulde sættes til anden Gerning end deres hidtidige.

Herom har der været ført Forhandlinger med Generaldirektoratet. Først en Fællesforhandling, hvori de 3 interesserede Organisationer (Dansk Jernbaneforbund, Jernbaneforeningen og vor Organisation) deltog, og senere gruppevisse Forhandlinger. Der blev fra Organisationernes Side gjort Forsøg paa at faa ogsaa de sidste 149 til Markprøve, men Generaldirektoratet afviste dette aldeles bestemt under Hensyn til Øjenspecialistens ovenfor omtalte Udtalelse.

For vort Vedkommende drejede det sig om 39 Mand, og det lykkedes for disses Vedkommende at faa en Ordning, der efter Omstændighederne maa betegnes som tilfredsstillende.

Vi Lokomotivmænd har jo saa ofte peget paa, hvorledes Trafikkens enorme Udvikling har skærpet Forholdene i Lokomotivtjenesten, og vi har krævet, at der ved Tjenestetilrettelæggelserne skulde tages Hensyn hertil. Paa den anden Side er vi ogsaa i Stand til at kunne forstaa, at denne vældige Udvikling meget vel kan motivere nye Forhold i sikkerhedsmæssig Henseende, og Resultatet af de stedfundne Drøftelser er da blevet, at ingen farveblind Lokomotivmand — altsaa hverken Lokomotivførere, Motorførere eller Lokomotivfyrbødere — maa anvendes ved Liniertjenesten.

Dette har medført, at en Del af vore farvesvage Kolleger, og dette saavel Lokomotivfø-

rere som Lokomotivfyrbødere, vil blive forflyttede; men Sagen kunde dog ikke klares helt ved Forflyttelser alene. Beklageligvis maa nogle faa af de yngre Lokomotivfyrbødere overgaa til Haandværkerstillingen. Dette er for saa vidt trist nok; naar de paagældende har valgt Lokomotivmandsgerningen som deres Livsstilling, og de har gennemgaaet den første Del af den hertil nødvendige Uddannelse, er det let at forstaa, at de ogsaa gerne vilde være blevet inden for vore Rækker, men det kunde ikke lykkes at bevare dem.

Det kan ikke skjules, at en Del Tjenestemænd har følt sig personlig uretfærdigt ramt af de nye Bestemmers direkte Følger; men naar Sagkundskaben krævede skærpede Synsprøver, var der for Generaldirektoratet næppe nogen Vej udenom; og det maa siges, at der fra Statsbanernes Side ikke savnedes Forstaaelse af de forskellige for den enkelte Tjenestemand eksisterende Forhold. Ved de stedfundne Drøftelser i Sagen stillede Generaldirektoratet sig saa imødekommende, som Forholdene tillod. Dette kom adskillige til gode, og vi for vort Vedkommende vil gerne her bringe en Tak, netop fordi der fra Administrationens Side vistis saa god Villie til at komme saa lempeligt som muligt gennem de foreliggende Vanskeligheder.

TRUENDE KONFLIKT VED AALBORG PRIVATBANER

Lokomotivpersonalet ved de 3 Privatbaner, som har Hovedsæde i Aalborg, har i længere Tid besværet sig over forskellige tjenstlige Forhold; dels at deres Tjenester er for lange, dels at der er for langt mellem Fridagene, naar at en Del af disse inddrages, dels endelig at de ikke kan faa en rimelig Ferie. Det hævdes fra Personalets Side, at 4 afdøde eller pensionerede Lokomotivførere ikke er blevet erstattet, men Tjenesten blot skærpet for de øvrige med det Resultat, at disse overanstreges. Der har i et Aars Tid været forhandlet med Baneledelsen om Lettelser. Privatbanelokomotivpersonalet har ønsket Statsbanernes Tjenestetidsregler indført ogsaa ved Privatbanerne; men da dette ikke kan lade sig gøre alene ved Aalborg Pri-

vatbaner, har Personalet ved disse Baner krævet de eksisterende Ture lettet, og det maa siges, at deres Krav er støttet kraftigt af en Aalborg-Læge, der har fremsat følgende Udtalelse:

»Jeg undertegnede, der i det sidste halvandet Aar har behandlet en stor Del af Aalborg Privathaners kørende Personale for de forskellige indtræffende Sygdomme, og saaledes har udstedt mange af de foreliggende Syge- og Raskmeldinger, føler i Anledning af de offentlige Omtaler af Personalets Arbejdsvilkaar Trang til at udtale følgende:

Ved nøje Udspørgen angaaende Søvn og Hvile for disse mine Patienter har jeg faaet det bestemte Indtryk, at de fleste af dem faar en alt for uregelmæssig og for daarlig Søvn og Hvile, idet de ikke er i Stand til at sove rigtigt under de korte Ophold paa Tjenestestaturene under de mere eller mindre primitive Forhold.

At manglende eller mangelfuld Søvn gennem længere Tid svækker Legemets Modstandskraft, og virker nedbrydende paa Nervesystemet, er uden for al Diskussion, og saaledes forklares det ogsaa, at man i det lange Løb kan blive overanstrengt af en Normalarbejdsdag, naar den deles op i flere Dele med ikke udnyttede Hvile- og Sovepauser.

Paa de enkelte Syge- og Raskmeldinger er der ikke anført noget om dette, men jeg betænker mig ikke paa at udtale, at adskillige af de omtalte Patienter har frembudt Tegn paa Overanstrengelse.

Aalborg, den 7. Juni 1938.

sign. Poul Hjertholm.«

Da det ikke lykkedes vore Privatbanekolleger i Aalborg at komme til Enighed med deres Baneledelse, ønskede de at gaa ud i Strejke og anmodede deres Hovedbestyrelse om at godkende en saadan, der skulde træde i Kraft den 24. Juli. Det kom dog ikke til Konflikt i den Omgang.

Dansk Lokomotivmands Forbunds Hovedbestyrelse vilde naturligvis ikke give Tilladelse til Strejke uden først selv at have forhandlet med Banebestyrelsen; en saadan Forhandling kom da i Stand, og der opnaaedes Enighed om, at Sagen henvistes til Voldgiftsbehandling hos Formanden for De danske Privathaners Fællesudvalg, Departementschef Hoskiær i Trafikministeriet, som derefter udpegede 2 Mæglingmænd: Dommer Styhr i Frederikshavn som Repræsentant for Baneledelsen, og Privathanelokomotivmændenes Formand, N. Th. Brix, for Personalet.

Disse 2 Mænd har derefter taget fat paa Sagen. Mæglingen er fastsat til Lørdag den 6. August Kl. 9,30 i Aalborg. Opnaas der ikke Enighed ved denne Mægling, gaar Sagen i Fællesudvalget til Voldgiftsbehandling.

FRA MEDLEMSKREDSSEN

Det københavnske Indkørselssignal.

I sidste Nummer af Bladet omtaltes indgaaende den mærkelige Form for Signalgivning, der anvendes ved Indkørsel til Kh. Station fra Vest. Jeg vil imidlertid gerne oplyse, at der ved hele dette Arrangement er endnu en Bysynderlighed, som Redaktionen ikke har omtalt.

Jeg har min Bopæl beliggende saaledes, at jeg ofte færdes paa Dybbølsbroen, og det baade naar jeg skal til og fra Tjeneste, eller hvis jeg skal benytte Tog fra den der liggende Nærtrafikstation. Jeg ser da ofte, at det nye »Indkørselssignal« — altsaa Daglyssignalet — viser grønt Lys, men naar jeg vender mig for at se efter, hvad det gamle Indkørselssignal — Armsignalet — viser, ser jeg saa godt som altid »Almindelig Indkørsel« (Signal Nr. 2) paa denne Signalmast, og det synes jeg er en Urimelighed.

Hvad Aarsagen har været til, at Distriktet har fundet paa at opstille et Daglyssignal inde paa Stationspladsen, har jeg ingen Mening om, men saaledes som vi er blevet instrueret, betyder »Gennemkørsel« paa Hovedmasten, at der er fri Bane helt ind til Perronen, medens almindelig Kørsel paa den toarmede Mast betyder, at der kun er fri Bane hen til Daglyssignalet, og uanset om den anvendte Signelopstilling og Signaleringsordning er lovlig eller ulovlig, saa maa det da i hvert Fald være Mening, at Signalerne skal bruges paa den Maade, Distriktet har givet os Instruktion om. Naar der er fri Bane helt til Perronen, skal dette naturligvis ogsaa meddeles Lokomotivpersonalet ude paa Indkørselssignalet; det er under saadanne Forhold en Meningsløshed at give Personalet et Signal, der lader dem tro, at der kun er fri Bane et Stykke ind paa Stationspladsen. Vel skal vi Lokomotivmænd passe paa overalt og give Agt paa ethvert Signal, men naar Sporene paa en Station er fri til Indkørsel til Perronen, saa maa Mastesignalet naturligvis ogsaa stilles saaledes, at Lokomotivpersonalet deraf kan se, at Sporene er fri helt ind. Det kan ikke være rigtigt at give denne Meddelelse »draabevis«; men saaledes bærer Kh. Station sig altsaa ad.

K. J.

Vi er enige med den ærede Indsender. Det er en fuldstændig Misforstaaelse af det Hensyn, der nu engang bør vises Signaleringsanordningerne. Vi skal indrømme, at det ser besynderligt ud at se Signalet »Gennemkørsel« paa Hovedmasten foran Kh. Station, og da ganske særligt, naar dette Signal betyder noget helt andet. Den Signalgivning, K. J. omtaler, tyder da ogsaa paa, at Stationen selv finder »Gennemkørsel« lidt besynderligt; altsaa skulde der kunde være Tale om en lidt daarlig Samvittighed. Men hvad Aarsagen er eller ikke er, saa maa der aldeles afgjort vises Lokomotivpersonalet den Respekt, at naar Sporene er fri helt ind paa Stationen, saa bør der ikke gives Personalet et Signal, som siger, at der kun er frit halvt ind.

Red.

DEN ØKONOMISKE OG SOCIALE
UDVIKLING I 1937

Det intern. Arbejdsbureaus Undersøgelser.

(Fortsat.)

Arbejds løn.

Som det maatte forventes, har den almindelige Velstandsforøgelse medført en almindelig Forbedring af Arbejds lønnen. Som hosstaaende Oversigt angiver, viser Indextallene for alle de Lande, for hvilke der foreligger saadanne, en Forøgelse af Reallønnen eller Realfortjenesten i Forhold til 1929, med Tyskland som eneste Undtagelse. Her har der været en Nedgang paa ca. 6 pCt. i Reallønnen i Forhold til 1933, medens den nominelle Løn er blevet staaende paa 79 pCt. af, hvad den udgjorde i 1929. Men Tyskland ind-

tager en Særstilling derved, at Lønsatserne er stabiliseret ved Dekret, og Priserne holdt paa et tilsvarende lavt Niveau. Hovedformaålet med dette Dobbelt-System med Fastsættelse af Arbejds løn og Priser har været at hindre en Stigning af Arbejds lønnen og en dermed følgende Fordyrelse af Produktions-Omkostningerne. Hvis det stod Arbejdsgiverne frit at tilbyde højere Løn, vilde der øjeblikkelig blive Konkurrence om faglært Arbejds kraft, da der mange Steder er Mangel paa højtuddannede Arbejdere; Resultatet vilde blive, at Omkostningerne begyndte at stige, og Staten, som er den største Aftager, vilde komme til at betale saa meget mere. Som en kendt tysk Forfatter, Dr. Fritz Nonnenbruck, har udtrykt det i »Völkischer Beobachter«: »Gennemgaaende er Arbejdernes Stilling ikke forbedret i samme Omfang som den almindelige økonomiske Stilling. Det forholder sig saaledes, skønt mange Arbejdsgivere er rede til at betale mere i Løn, navnlig for at faa faglærte Folk. Staten har

Index-Tal for den nominelle og den reelle Arbejds løn i forskellige Lande.
(Udgangspunkt: 1929 = 100).

Land	Beregningsmaade	Nominel Arbejds løn						
		1931	1933	1935	1936	Juni	1937 Sept.	Dec.
Australien	Timeløn	89	81	83	85	87	—	—
Belgien	Timefortjeneste	101	90	82	88	98	100	102
Czekoslovakiet (Prag)	Timeløn	103	102	99	99	96	97	99
Danmark	Timefortjeneste	102	102	104	105	107	107	—
Frankrig (Paris) ¹⁾	Timeløn	108	104	102	116	*	165	*
Holland	Timefortjeneste	100	89	84	81	81	*	—
Italien	Timefortjeneste	90	84	83	86	101	(101)	(101)
Japan	Daglig Fortjeneste	91	91	91	92	97	92	—
Ny Zealand	Ugeløn	93	82	84	93	101	102	103
Polen	Timeløn	93	78	72	71	72	73	75
Storbritannien	Ugeløn	98	95	97	100	103	104	105
	Timeløn							
Tyskland	Timeløn	97	79	79	79	79	79	79
Do.	Timefortjeneste	90	73	76	77	78	79	—
U.S.A.	Timefortjeneste	96	83	102	105	120	122	121
Do.	Ugefertjeneste	84	66	80	86	98	94	88
U.S.S.R.	Maanedsfertjeneste	125	164	240	—	*	*	*

Land	Beregningsmaade	Reel Arbejds løn						
		1931	1933	1935	1936	Juni	1937 Sept.	Dec.
Australien	Timeløn	105	104	102	103	103	—	—
Belgien	Timefortjeneste	109	109	103	104	109	106	107
Czekoslovakiet (Prag)	Timeløn	110	113	108	106	101	102	104
Danmark	Timefortjeneste	114	110	105	105	103	102	—
Frankrig (Paris) ¹⁾	Timeløn	106	111	117	127	*	148	*
Holland	Timefortjeneste	111	107	103	103	101	*	—
Italien	Timefortjeneste	103	106	108	104	111	(106)	(103)
Japan	Daglig Fortjeneste	121	113	109	105	102	94	—
Ny Zealand	Ugeløn	103	103	101	109	111	109	109
Polen	Timeløn	110	112	114	118	111	112	118
Storbritannien	Ugeløn	109	112	111	111	111	110	108
	Timeløn							
Tyskland	Timeløn	109	104	99	98	97	98	98
Do.	Timefortjeneste	102	95	95	96	96	97	—
U.S.A.	Timefortjeneste	110	111	123	123	135	136	137
Do.	Ugefertjeneste	94	86	98	105	115	110	103
U.S.S.R.	Maanedsfertjeneste	*	*	*	*	*	*	*

¹⁾ Oktbr. hvert Aar. *) Der foreligger ingen Tal.

grebet ind. Det er ikke tilladt at lokke Arbejdere bort fra deres Arbejdsplads ved at tilbyde højere Løn. « Der er i Virkeligheden foregaaet en Omvæltning af det tyske økonomiske Systems Struktur. Det har kun beholdt faa af den gamle kapitalistiske Økonomis kendte Træk. »Den »frie Driftherre« vil ikke vende tilbage. Private Foretagender er nu blevet en Slags Lehn indenfor Samfundsøkonomien (volkswirtschaftliche Lehen). Staten er paa en Maade Parthaver i enhver Bedrift. « (»Der deutsche Volkswirt«).

I denne Sammenhæng vil det være rimeligt at hen-vise til et Land med reguleret Økonomi af en anden Type. Det er vanskeligt at danne sig en Forestilling om de seneste Ændringer i Levefoden indenfor U. S. S. R. paa Baggrund af de offentliggjorte Data. Som det fremgaar af den foranstaaende Oversigt, foreligger der ingen Tal for den nominelle Arbejds-løn senere end for 1935, ligesom der heller ikke er offentliggjort nogen Statistik til Belysning af Real-lønnen. Oplysningerne om Produktionens Størrelse er sparsomme i Sammenligning med tidligere Aar, og i nogle Tilfælde synes Resultatet at ligge under, hvad der er forudsat i Planen for 1937. Der er med andre Ord en Del, som tyder paa, at den opadgaaende Pro-duktions-Kurve har faaet et vist Tryk, men da der mangler statistiske Oplysninger, er det umuligt at danne sig et bestemt Billede af den virkelige Situation. Det synes imidlertid godtgjort, at den for den anden Fem-Aars-Periode (1933—1937) fastsatte Plan er overholdt baade for den industrielle Produktion og for Jernbane-Transportens Vedkommende; ligeledes at Høsten i 1937 var usædvanlig god, og at Levnedsmiddelforsyningen er vokset betydeligt.

Socialforsikring.

Arbejdernes Levefod kan imidlertid ikke udeluk-ke bedømmes efter Beskæftigelsens Omfang eller Arbejdslønnens Størrelse og dens Købekraft. Den Om-stændighed, at Familierne indenfor Arbejderklassen i mange Lande har opnaaet en bedre Sundhedstil-stand, mere legemlig Modstandskraft og mere Sikker-hed overfor de økonomiske Følger af Livets Tilskik-kelser, end det var Tilfældet for tredive Aar siden, er kun delvis en Følge af større Arbejdsfortjeneste. I vore Dage gaar Bestræbelserne for at skaffe den brede Befolkning bedre Kaar ikke saa meget ud paa Lønforhøjelser som paa at tilvejebringe et mere og mere omfattende og forgrenet System af Samfunds- ydelser, der tilsigter at værne Lønarbejder-Familier-nes Sundhed og opretholde deres Levefod, naar no- get tilstøder dem. Socialforsikringen, der opsamler Arbejdernes, Arbejdsgivernes og Statens Bidrag, yder saaledes ikke blot kontante Understøttelser som Er- statning for tabt Arbejdsfortjeneste, men tillige gen- nem hele den Organisation, den er i Stand til at til- vejebringe, gratis Lægehjælp, Hospitalsophold m. m., som den enkelte Arbejder vilde være ude af Stand til at skaffe sig i tilsvarende Omfang. Det er derfor af Betydning at undersøge, hvilke Fremskridt der i Beretnings-Perioden har fundet Sted paa Socialfor- sikringens Omraade.

Den i forrige Aarsberetning omtalte Konsolide-

ring og videre Udvikling er stadig fortsat. I de fleste Lande, om ikke i alle, er de under Krisen lidte Tab genoprettet, og der er nu paany god Fremgang. Saa- vel Præmiebetalingen som Ydelser er igen kommet op paa deres tidligere Højde, og Forsikringskasserne har genvundet deres Solvens. Særlig bemærkelsesværdigt er det, at Lande, der var haardt ramt af Prisfaldet paa Landbrugsprodukter — Jugoslavien, Polen, Ru- mænien og Ungarn — har været i Stand til at gen- opbygge og forbedre deres Socialforsikringer. I nogle Lande har den almindelige økonomiske Fremgang muliggjort det for visse Forsikrings-Systemer at naa op paa et Medlemstal og en Præmieindtægt som in- gensinde tidligere i deres Historie.

Man kan da sige, at i de Lande, som har en Socialforsikring, har man genvundet den sociale Be- tryggelse, der fandtes ved Kriseperiodens Begyndelse. Og samtidig har selve den af Krisen forvoldte Nøds- tilstand — som omtalt i de foregaaende Beretnin- ger — givet Stødet til Indførelsen af sociale Foran- staltninger, der har vundet betydelig Fremgang i visse Lande, hvor de ikke tidligere fandtes. Intet er mere betegnende for den Udvikling, Opfattelsen af de sociale Spørgsmaal er undergaaet, end dette, at man i økonomisk vanskelige Tider tillægger Konsoliderin- gen og Udviklingen af den sociale Forsikring og For- sorg saa stor Betydning, at man nødvendigvis maa sætte ind her med fuld Kraft. Den gamle sociale Deflationspolitik med Nedsikringer af de sociale Ud- gifter under Trykket af Krisen er nu i almindelig Miskredit. I Stedet for følger man en Politik, der gaar ud paa at holde det økonomiske Liv i tilstrækkeligt Sving til, at det ikke behøver at gaa ud over den sociale Tryghed.

En Række nye Tendenser og nye Forsøg paa at afbøde Manglerne i de eksisterende Forsikringssyste- mer maa omtales. Først og fremmest er Opmærksom- heden nu stærkere rettet imod dem, som ikke læn- gere kan udføre Lønarbejde. Det er paa den ene Side en Følge af Samfundsøkonomiens Strukturæn- dringer, af Mekaniseringen og Rationaliseringen og Indførelsen af nye industrielle Metoder, og paa den anden Side af Ændringerne i Befolkningens Sam- mensætning i alle de vestlige Lande, det baade absolut og relativt voksende Antal Personer i de ældre Aldersgrupper, sammenlignet med den yngre Gene- ration. Under Krisen blev dette Problem brændende. Det var nødvendigt i en Fart at gennemføre en hel Række Foranstaltninger for at komme dem til Hjælp, som paa Grund af Alder eller svigtende Evne ikke var i Stand til at tilpasse sig efter det moderne Er- hvervslovs Krav. Disse Foranstaltninger er nu ved at blive omdannet til varige Ordninger, og den økono- miske Betyggelse af de gamle Arbejdere er blevet en af de vigtigste Opgaver for Regeringerne og Parla- menterne, uanset hvilket Land, hvilken Verdensdel og hvilket Forfatningssystem det drejer sig om. Her skal blot anføres nogle faa Eksempler paa Fremskridt med Hensyn til Alderdomsforsikring. 1937 indregi- streredes i de Forenede Stater 36 Millioner Arbejdere med Henblik paa Alderdomsforsikringen, og næsten alle Enkeltstaterne havde vedtaget Bestemmelser, der

aabnede Adgang for de gamle til straks at faa Understøttelse. I Brasilien omfattes nu alle Industrierbejdere af en Alderdomsforsikring, og den japanske Regering har erklæret at have til Hensigt at indføre en tilsvarende Ordning. I Tyskland har Alderdomsforsikringen faaet forøgede Indtægter derved, at der er anvist den en Del af de Bidrag, som indbetales til Arbejdsløshedsforsikringen, medens Staten har paataget sig at amortisere det resterende Deficit, for at Alderdomsforsikringen paany kan komme til at hvile paa Fondsoplægning. Norge har indført en Aldersrente-Ordning, og i Danmark er Aldersgrænsen for Opnaaelse af Aldersrente sat ned til 60 Aar. I Finland er indført en Alderdomsforsikring, omfattende hele Befolkningen, og Ny Zealand forbereder Indførelse af en Folkeforsikring med Syge-, Invaliditets- og Alderdomsforsikring for alle. I Jugoslavien er gennemført to vigtige Reforme, hvorefter alle indenfor Industri og Handel beskæftigede Personer omfattes af en tvungen Forsikring mod Invaliditet, Alderdom og Død; Alderdomsforsikring for Lønarbejdere er blevet knyttet til den almindelige Sygeforsikring, medens Alderdomsforsikringen for Funktionærer, der hidtil kun gjaldt for en Del af Landet, nu er blevet udstrakt ogsaa til den øvrige Del af det.

Vender vi os nu til Sygeforsikringen, kan man se, at der viser sig en mere almindelig Forstaaelse for dens forebyggende Betydning. Den tjener til at forøge Arbejdernes legemlige Modstandskraft og styrke den yngre Generation, saa den bedre kan taale den Nerveanspændelse, Industrierarbejdets Tempo udsætter den for. Den spiller en mere og mere aktiv Rolle i Kampen mod de Sygdomme, der hærger Samfundene. Her kan kun henvises til et Par af de mange Reforme paa dette Omraade, som fortjente at blive omtalt. I Chile er indført Lovforanstaltninger til Bekæmpelse af Tuberkulosen og andre Sygdomme, som truer Befolkningen; Sygekasserne maa foretage periodiske Læge-Undersøgelser af deres Medlemmer, betale fuld Arbejdsløn til dem, som maa opgive deres Arbejde for at blive taget i Kur for en begyndende Sygdom, og benytte deres Reservefonds til Fremme af bedre Boligforhold. I Peru er den nyoprettede Arbejderforsikring i første Række gaet i Gang med at anskaffe sig sin egen Sanitærudrustning. Paa den anden Side Stillehavet har den japanske Lovgivningsmagt gennemført en Lov, der indfører Sygeforsikring for alle ubemidlede og deres Familier, for saa vidt de ikke omfattes af den bestaaende tvungne Forsikring.

Dernæst er der Grund til at understroge den større Interesse, som udvises overfor Spørgsmaalet om at betrygge Landarbejderne i social Henseende. Hidtil har Socialforsikringen hovedsagelig været begrænset til Industrierarbejderne. Da Landarbejderne er spredt over store Omraader, og da deres Pengeløn ofte er saa ringe, at den vanskeliggør en Præmiebetaling, er de i mange Lande holdt udenfor Socialforsikringen. Det er imidlertid klart, at de har samme Ret som Industrierarbejderne til at vente Beskyttelse mod Følgerne af Sygdom og Alderdom. En Del Lande har da ogsaa allerede systematisk inddraget Land-

bruget under Socialforsikringen. Kravet om et Værn af denne Art gør sig da ogsaa forskellige Steder i Verden gældende med tiltagende Styrke og i større og større Kredse, ikke blot blandt Landarbejderne, men ogsaa blandt de smaa selvstændige Landbrugere, hvis økonomiske Stilling ofte er lige saa vanskelig som Arbejdernes. Dette er ofte kommet til Udtryk under den permanente Landbrugs-Kommissions Møder, og Spørgsmaalet er nu sat paa Dagsordenen for dens næste Samling.

Som Regel vil kun et Forsikringssystem under Statens Ledelse være i Stand til at faa tilstrækkelig mange kvalificerede Læger til at nedsætte sig i Landdistrikterne, hvor de ellers ikke har Udsigt til at tjene et tilstrækkeligt Livsophold. Indførelsen af Sygeforsikring er desuden et Middel til at opdrage Landbefolkningen i hygiejnisk Henseende. Det er derfor rimeligt, at Spørgsmaalet om Socialforsikringens Udvidelse til ogsaa at omfatte Landbefolkningen kommer i Forgrunden ved Drøftelsen af hele dette Problem om de hygiejniske Forhold paa Landet, som Folkeforbundets Sundhedskommission i nær Forbindelse med Arbejdsbureauet har rettet sin Opmærksomhed imod. Landbruget industrialiseres mere og mere, en Udvikling, der kræver nye Former for social Beskyttelse. Sociallovgivningen har derfor i mange Lande et stort Udvidelsesomraade, som først nu er ved at blive udforsket og gjort tilgængeligt.

Endelig er der Grund til at nævne en betydningsfuld Bevægelse, som gaar ud paa at give de selvstændige Arbejdere Adgang til Socialforsikringen. I en hel Del Lande kræver smaa Haandværksmestre, Detailhandlere, Husmænd og andre, der arbejder for sig selv, den samme Betryggelse af deres Alderdom, som Lønarbejderne nyder godt af. Tidligere var de ofte Modstandere af enhver Form for kollektiv Forsikring, men de har nu forstaaet dens materielle og moralske Værdi. I Tyskland er f. Eks. en stor Del selvstændige Arbejdere, navnlig indenfor Haandværksfagene, inddraget under den tvungne Forsikring, og Adgangen til frivillig Alderdomsforsikring er i stort Omfang aabnet for saadanne Arbejdere i Almindelighed. I Storbritannien er indført en frivillig Forsikring med Statstilskud for mindrebedlede Personer, der ikke falder ind under den tvungne Forsikring, og den har allerede faaet et betydeligt Antal Medlemmer. Den nye japanske Sygeforsikring for de samme Grupper af Befolkningen maa ligeledes nævnes i denne Sammenhæng. Andre Lande som Bulgarien, Czekoslovakiet, Holland, Italien og Rumænien overvejer at indføre særlige Forsikrings-Ordninger for alle eller visse Grupper af selvstændige Arbejdere.

Af den foranstaaende korte Oversigt vil det ses, at Socialforsikringens Princip ikke blot er dybere rodfæstet end nogensinde, men er paa Vej til at underlægge sig nye Omraader. Den er en af de vigtigste Støttepiller for det sociale Værn, ethvert Land gerne vil tilvejebringe for sin Arbejderbefolkning; og Arbejdsbureauet kan med Tilfredshed henvise til, at det har ydet et betydeligt Bidrag til Propagandaen for disse Tanker ikke blot gennem Udgivelsen af Skrifter, men ogsaa ved at stille sagkyndige til Raa-

dighed for Lande, der arbejdede med deres Udformning i Praksis. Det allerede udførte er den bedste Garanti for den fremtidige Virksomhed, Arbejdsbureauet utvivlsomt vil komme til at udfolde paa dette Omraade.

Andre Tegn paa Fremskridt.

Alt det hidtil sagte gælder ogsaa om Boligspørgsmaalet. I mange Storbyer vilde Arbejderne ikke kunne skaffe sig selv og deres Familier Boliger med tilstrækkelig Lys, Luft, Plads og Renlighed, hvis de altid skulde betale en Husleje, der udelukkende var fastsat med økonomiske Hensyn for Øje. I næsten alle Lande er Opfattelsen af, hvad der nødvendigvis maa kræves af en menneskeværdig Bolig, ved at undergaa en hastig Ændring. I de stærkest industrialiserede er der en voksende Forstaaelse for, at de forskellige hygiejniske Foranstaltninger let vil kunne være forgæves, hvis Folk lever i overbefolkede Boliger, hvor hverken de eller deres Børn kan udvikle sig sundt. I Lande, hvor den overvejende Del af Befolkningen fremdeles er beskæftiget ved Landbruget, er man ved at forstaa, at Livet i fri Luft ikke er tilstrækkelig Garanti for Sundheden, hvis Landarbejdernes Hjem ikke opfylder de mest elementære Krav i Retning af Hygiejne og Bekvemmelighed. Erfaringerne fra de orientalske Lande har tydelig nok vist, at man hverken i Plantagerne eller i Fabrikkerne opnaar nogen videre Arbejdsydelse af Mennesker, der lever i usle Hytter eller Slumkvarterer. Følgen heraf har været, at en Slags national Bolig-Samvittighed ret hurtigt er vakt til Live overalt. I alle Lande er en Forbedring af Boligstandarden ved at blive et brændende socialt Spørgsmaal. Visse Steder, navnlig i Sydamerika og Asien, er Tilvejrbringelsen af menneskeværdige Boliger maaske mere paatrængende nødvendig end Forhøjelse af Arbejdslønnen. Mindstekravene sættes stadig op. Stat og Kommuner yder finansiell Støtte til Boligbyggeriet for derved at hjælpe Arbejderne til at leve i sunde Omgivelser uden at maatte betale en Husleje, der overstiger deres økonomiske Evne.

Det er derfor rimeligt, at Arbejdsbureauet er begyndt at skænke Boligspørgsmaalet større Opmærksomhed end tidligere. Det er i Færd med gennem nogle af sine faste Medarbejdere at foretage en Række Undersøgelser af Boligforholdene, som de stiller sig for Arbejderne i forskellige Dele af Verden. Boligen er lige saa vel med til at bestemme Arbejdernes Levofod som Lønnen, og en Bedring i deres almindelige Kaar kan ofte lettere opnaas ved at give dem Adgang til gode og billige Lejligheder end ved at lade dem faa lidt flere Penge udbetalt paa Lønningsdagen. Og samtidig med, at Boligspørgsmaalet er overordentlig betydningsfuld i social Henseende, er dets økonomiske Side det i ikke mindre Grad. I Storbritannien skyldtes Overvindelsen af Krisen for en stor Del den hurtige Iværksættelse af et omfattende Boligbyggeri, medens den fortsatte Depression i Byggefagene almindelig anses for at have været stærkt medvirkende til, at det ikke lykkedes at faa Genrejsningen i de Forenede Stater til at antage et

større Omfang. Udfra dette Synspunkt er nogle af de nye Tanker, som er ved at præge Indstillingen overfor Boligforholdene, af særlig Interesse. Ønsket om en Ombygning af Slumkvarterer har allerede vundet Tilslutning mange Steder. I Tyskland har man yderligere taget Skridt til Gennemførelse af en storslaaet Plan til Ombygning af Berlin. Dette mægtige Forehavende hviler paa den Betragtning, at Huse ikke nødvendigvis skal blive staaende, indtil de ikke mere har nogen som helst økonomisk Værdi og er blevet helt ubeboelige af Ælde, men at hvert Slægtled maa bringe sine Omgivelser i Overensstemmelse med Tidens tekniske Fremskridt. Hvis denne Grundsatning vinder mere almindelig Anerkendelse, vil den utvivlsomt bidrage til at holde Byggeriet i Gang, hvad der har væsentlig Betydning for hele den økonomiske Virksomheds Trivsel.

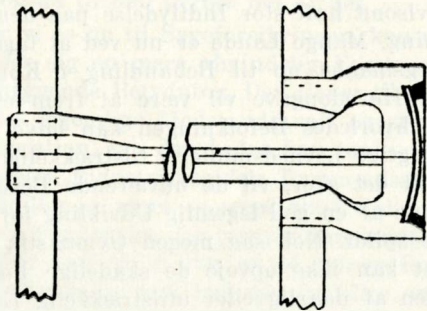
Et andet Spørgsmaal af lignende Karakter, som den Internationale Arbejdsorganisation i de seneste Aar har skænket stor Opmærksomhed, angaar Ernæringen. Det er unødvendigt at gentage, hvad der blev sagt i den af Arbejdsbureauet i 1936 offentliggjorte Betænkning og nærmere behandlet i Folkeforbundets omfattende Redegørelse i 1937. Disse Fremstillinger har utvivlsomt haft stor Indflydelse paa den offentlige Mening. Mange Lande er nu ved at tage Ernæringsspørgsmaalet op til Behandling i Kommissioner, hvis Hovedopgave vil være at fremsætte Forslag om, hvorledes Befolkningen kan blive forsynet med de rigtige Levnedsmidler i tilstrækkelige Mængder. Indtil det sker, vil de nuværende Bestræbelser til Fremme af en god legemlig Udvikling for en stor Del være spildt. Nok saa megen Gymnastik og Friluftsidræt kan ikke opveje de skadelige Følger for Sundheden af daarlig eller utilstrækkelig Ernæring. Hvis Arbejdere af alle Kategorier faar Adgang til at skaffe sig de rigtige Levnedsmidler til Priser, de kan overkomme, vil hele deres Levofod blive hævet, uden at Arbejdslønnen i den Anledning behøver at blive større, og Udgifterne til Sygeforsikringen vil samtidig blive væsentlig mindre.

Der kunde utvivlsomt fra det forløbne Aar fremføres mange andre Reformers paa det sociale Omraade. Det tillader Forholdene desværre ikke. Men der er dog et Par vigtige Forhold, som vanskelig kan lades helt uomtalt. Hertil maa regnes de kraftige Bestræbelser, som i Japan er udfoldet for at forbedre de sociale Tilstande, og som er saa meget mere bemærkelsesværdige, som de har fundet Sted midt under en stor Krig. Gennemførelsen af en Lov om almindelig Syge- og Invalidforsikring er allerede nævnt. Repræsentanternes Hus har vedtaget et Lovforslag om Indskrænkning af Arbejdstiden i Stormagasiner og Butiker. Ved et Jordforpagtningsforslag, der nu er stadfæstet som Lov, er gjort et betydningsfuldt Skridt i Retning af at skabe bedre Kaar for Smaahønderne. Der er forelagt et Lovforslag om offentlig Arbejdsanvisning. Og endelig er der den 10. Januar 1938 oprettet et nyt Velfærdsministerium, omfattende Sundhedsvæsen, Arbejderforhold, Socialforsikring og socialt Velfærd i Almindelighed.

(Fortsættes.)

STØTTEBOLTE

Støtteboltene er tillige med Bundrammen de forbindende Dele mellem Lokomotivkedlens Fyrkasse og Fyrkassekappen. Støtteboltene har den Opgave at optage de store Tryk, som Dampen udøver imod Fyrkassens og Fyrkassekappens store plane Flader. Støtteboltene er anordnet i vandrette og lodrette Rækker og har almindeligt en indbyrdes Afstand paa 10 cm, saa hver Støttebolt kommer til at optage Trykket paa Kedelpladerne i en kvadratisk Flade uden om sig paa $10 \times 10 = 100 \text{ cm}^2$; er Damptrykket 12 Atm. (12 kg pr. cm^2), bliver det paahvilende Tryk $100 \times 12 = 1200 \text{ kg}$. Uden Afstivning med Støttebolte vilde Fyrkassen og Fyrkassekappen trykkes ud for langt mindre Damptryk. Som Følge af Dampens Tryk er Støtteboltene udsat for store Trækpaavirkninger, og da Fyrkassen under Paavirkning af Varmen fra Fyret udvider sig betydeligt mere end Fyrkassekappen, udsættes Støtteboltene ogsaa for højende Paavirkninger, og disse Kræfter i Forening medfører, at Støtteboltene under visse Omstændigheder kan knække.

Bevægelig Støttebolt.

Til de fleste Fyrkasser Verden over bruges Kobberplader, som i Siderne er 16 mm tykke og i Rørvæggen 23 mm; i Amerika og enkelte europæiske Stater bygges Lokomotivkedler med Fyrkasse af Staalplader, hvis Tykkelser ikke ligger saa fast som Kobberfyrkassernes. I Tyskland, hvor man gennem mange Aar har eksperimenteret med Fyrkasser af Staal, bygges nu Staalfyrkasser af Specialstaalet med 11 mm Sidevægge og med en Rørvæg af samme Styrke, undtagen det Omraade hvor Kedelrørene fastgøres, i hvilket Godstykkelsen er 22 mm. Man er gaaet endnu videre og har bygget et Lokomotiv paa 2000 HK. og 16 Atm. Damptryk med Staalfyrkasse, i hvilken Sidevæggene kun er 6 mm tykke og Rørvæggen kun 8 mm. Til Gengæld findes der i denne Fyrkasse mange flere Støttebolte pr. m^2 Fyrkassévæg end ellers, og disse er tillige med Kedelrørene elektrisk svejsede i Fyrkassen.

Det er ganske forstaaeligt, at Fyrkassens Vægge, som er direkte paavirket af Fyret, udvider sig mere end Fyrkassekappens Vægge, der udvendigt er udsat for Luftens Temperatur. Det er paa store Jernbaneselskabers Prøveanstalter fastslaaet, at der i selve Staalfyrkasserne kan fremkomme lokale Temperatursvingninger paa indtil 100 Grader, som er opstaaet

ved uregelmæssig Fyring og meget koldt Fødevand. Staalfyrkasserne paavirkes som Følge af Staalets forholdsvis mindre Varmeledsevne meget mere af ujævn Fyring og koldt Fødevand end Kobberfyrkasserne, i hvilke forekommende Temperaturforandringer hurtigere fordeler sig og virker mindre skadelig. Mellem Fyrkassens og Fyrkassekappens Temperaturer kan der komme Forskelle paa indtil 200 Grader, idet Fyrkassens Temperatur kan komme op paa 400 Grader imod Fyrkassekappens 200 Grader, og dermed følger en Forskel i Fyrkassens og Fyrkassekappens Varmeudvidelse, som altid er tilstede, naar Kedlen er opfyret.

Støtteboltene, der i fortløbende Gevind er skruet ind og forbinder Fyrkassen med Fyrkassekappen, maa nødvendigvis følge den større Udvidelse af Fyrkassen i Forhold til Fyrkassekappens Udvidelse, og tvinges derved til en Bøjning opæfter og for de yderste Rækkers Vedkommende ogsaa til Siden. Paa samme Tidspunkt paavirkes Støtteboltene i Længderetningen og udvider sig eller trækker sig sammen med de forekommende Variationer i Fyrkassens Temperatur. Under en kraftig Forbrænding af Fyret udvider Fyrkassen sig mest, hvorved Støtteboltene efter det anførte højes mest og udvider sig mest i Længderetningen. Naar Forbrændingen i Fyret bliver langsommere og Temperaturen lavere, trækker Støtteboltene sig tilbage imod sin oprindelige Stilling, og det samme vil indtræde paa de Steder i Fyrkassen, hvor der muligvis bliver Huller i Fyret. Det fremgaar deraf, at Støtteboltene arbejder i samme Grad, som Temperaturen svinger i Fyrkassen, og det fremgaar tillige, hvor stor Betydning det har for Støtteboltens Holdbarhed, at Temperaturen holdes saa konstant som muligt overalt i Fyrkassen under Kørselen. Det er ligeledes af stor Betydning, at Fyrkassens mindre Afkøling af Hensyn til længere Ophold paa Stationerne ikke foregaar for hurtigt.

Der er gjort mange Forsøg paa at fremskaffe den bedst egnede Støttebolt saavel i Materiale som i Konstruktion, og mange Forslag har været fremme. De fleste har drejet sig om Støtteboltens Form. I nogle Tilfælde har Støtteboltene haft en Gennemboing saa stor, at de nærmest maa betragtes som et Rør, og disse var lukket med en Prop i den udvendige Ende. Andre var drejet tyndere paa Midten (korsetformede) for at blive smidigere, og der var lagt særlig Vægt paa at slibe dem glatte paa det afdrejede Stykke, for at Drejeriller ikke skulde være medvirkende til Brud. Der fremkommer stadig nye Konstruktioner af bevægelige Støttebolte, d. v. s. Støttebolte, der kun er fastskruet i Fyrkassen, medens de, som Tegningen viser, har et halvkugleformet Hoved, der med den kugleformede Side træder paa et Sæde i et i Fyrkassen indskruet Hus, som lukkes af et paasvejet Dæksel. Denne Konstruktion har den Fordel, at Støtteboltten kan dreje sig over sin Anlægsflade imod Fyrkassekappen og følge Fyrkassens Varmeudvidelse uden at anstrænges tilnærmelsesvis saa meget som de fastsiddende Støttebolte.

F. Spøer.

**UHELDSFORSIKRINGSFORENINGEN
FOR DE DANSKE STATS BANERS
PERSONALE**

Uheldsforsikringsforeningen for de danske Statsbaners Personale afholdt sit aarlige Repræsentantskabsmøde den 25. Juni i København.

Der var mødt følgende Repræsentanter for de fire Jernbaneorganisationer:

Jernbaneforeningen: Trafikinspektør J. Okkels, Aarhus, Trafikkontrolør A. Heede, København, Overassistent Carl Andersen, Aarhus, Overassistent From Hansen, København, Togfører J. L. Rodevang, Randers, pens. Togfører Hans Jensen, Nyborg, Godsekspeditor C. A. Gustavsen, København.

Dansk Jernbaneforbund: Forretningsfører Ch. Petersen, Overmatros R. Kantso, København, Overmatros C. F. W. Poulsen, Korsør, pens. Bancarbejder N. G. Madsen, København, Vognopsynsmand H. C. Nielsen, København, Overportør J. K. F. Jensen, Aarhus, Pakmester N. J. Olsen, Fredericia.

Værksted- og Remisearbejdernes Fællesorganisation: Maskinarbejder Johansen, Nyborg, Tømrer M. Jensen, Aarhus, Snedker L. Hansen, København.

Dansk Lokomotivmands Forening: Lokomotivfører Sophus Jensen, Fredericia, Lokomotivfører Kuhn, Kallundborg, Lokomotivfyrbøder Jespersen, Aalborg.

Samtlige Repræsentanter og de tre Æresmedlemmer Borgmester O. Andersen, fhv. Togfører P. D. Pedersen og fhv. Trafikminister Friis-Skotte var mødt.

Endvidere var til Stede pens. Trafikinspektør Rønnfeldt som Medlem af Skadeudvalget og som Revisor Overassistent M. H. Simonsen.

Til Mødets Sekretær valgtes Godsekspeditor C. A. Gustavsen.

Dagsorden:

1. Protokollen.
2. Beretning og Regnskab.
3. Betænkning fra et forrige Aar nedsat Udvalg.
4. Valg i Henhold til Lovene.
5. Fastsættelse af Stedet for næste Repræsentantskabsmøde.
6. Eventuelt.

Formanden, *Ch. Petersen*, bød velkommen til Mødet og konstaterede dets lovlige Indvarsling.

Oplæste Skrivelse fra Skadeudvalget, som erklærede, at Skaderne var afregulerede paa en fuldt forsvarlig Maade.

ad Dagsordenens Punkt 1.

Protokollen fra forrige Møde godkendtes uden Diskussion.

ad Dagsordenens Punkt 2.

Forretningsfører Chr. Schmidt aflagde Beretning.

Antallet af anmeldte Skader har i det forløbne Aar været omtrent som i det foregaaende Aar. Skadeprocenten har udgjort 9,61 pCt. mod 9,85 pCt. Aaret forud. Nedenstaaende Oversigt viser Skadeprocentens Svingninger gennem Aarene.

Aar	Antal Skader	Medlemstal	Antal Skader i pCt. af Medlemstallet
1923	207	3879	5,34
1924	218	3816	5,71
1925	235	3840	6,10
1926	260	3890	6,66
1927	249	3846	6,47
1928	303	3834	7,90
1929	354	4842	7,31
1930	392	5150	7,61
1931	408	5208	7,83
1932	405	5157	7,85
1933	423	5107	8,21
1934	469	5126	9,15
1935	479	4973	9,63
1936	485	4924	9,85
1937	469	4881	9,61

Ved forrige Regnskabsaars Afslutning henstod som uafgjort 78 Skadetilfælde.

I det forløbne Aar er der anmeldt 469 nye Tilfælde og desuden er 9 tidligere afgjorte Skader genoptaget til Behandling. Af disse ialt 556 Tilfælde blev de 469 afregulerede inden Aarets Udgang, saaledes at der som uafgjort henstod 87 Skadetilfælde.

Af de 469 afregulerede Skadetilfælde er 426 endelig afgjort ved Udbetaling af Dagsrerstatning, 21 Tilfælde medførte Invaliditetserstatning, 3 Tilfælde Dødsrerstatning, i 13 Tilfælde maatte Erstatningskrav afvises og i 5 Tilfælde frafaldtes Erstatningskrav.

Foreningens Medlemstal var med Forsikringsaarets Udløb den 30. November i Fjor 4881.

Aaret forud var det 4924 altsaa en Nødgang paa 43 Medlemmer. Vi maa her stadig huske paa, at der er ret stærk Afgang af Medlemmer, der falder for den nye Aldersgrænse.

Aaret er iøvrigt forløbet uden større Begivenheder. Vi har nu paahegyndt den nye Statistik, hvis Resultat foreligger for Repræsentantskabet første Gang næste Aar. Den er anlagt efter et nyt mere findelt og bedre System end tidligere. Der har siden sidste Repræsentantskabsmøde været afholdt de ordinære 4 Kvartalsmøder i Styrelsen og desuden 5 Møder til yderligere Behandling af vigtige foreliggende Sager. Til de 4 Kvartalsmøder har Repræsentantskabets Formand og Styrelsens Suppleant været indkaldt.

Det er i Aar det 25. Repræsentantskabsmøde, der afholdes, siden Foreningen gik over til den gensidige Risiko. Vi havde indtil da hele Forsikringssummen forsikret hos forskellige private Forsikringsselskaber, sidst hos »Royal Exchange Assurance«, London.

Da det jo er en Milepæl i Foreningens Historie, finder jeg det rimeligt at nævne enkelte Tal og Data i disse 25 Aar. Overgangen til den gensidige Risiko var en meget vigtig Begivenhed. Den betød, hvad jeg lægger megen Vægt paa, at vi nu kunde bedømme og afgøre Skadesagerne paa en langt friere Maade end tidligere, da man i mange Tilfælde maatte presse Selskabet til at yde, hvad vi mente var den tilskadekomnes Ret. Jeg kan egentlig — for ikke at trætte Dem — i kort Begreb betegne Forskellen saaledes:

Under det fuldstændige Herredømme af det private Selskab var for dette Problemet ofte:

Hvor *lidt* kan vi slippe med at betale.

For os, der nu i vid Udstrækning har Bedømmelsen og Afgørelsen i vor egen Haand, er Problemet dette:

Hvor *meget* kan vi — under skyldig Hensyntagen til Love og Forsikringsbetingelser — *skaffe* den tilskadekomne.

Vi arbejder nu i Styrelsen altid ud fra denne Opfattelse af Problemet til Gavn for vore Medlemmer. Under lidt skiftende Former har vi siden 1. December 1912 arbejdet med Forsikringsaktieselskabet Skandinavia i den bedst tænkelige Forstaaelse. Ja vi har endda Grund til at yde Aktieselskabet den bedste Anerkendelse og Tak for et Tillidsforhold, som aldrig blev brudt. Nu er vi kun inde med Skandinavia med de Forsikringssummer, der for Død overstiger 3 000 Kr., for Invaliditet 6 000 Kr. og for Dagpenge 3 Kr.

Foreningen maatte ved Overgangen i 1912 kæmpe sig videre frem med en Kassebeholdning paa 500 Kr. Hidtil var alt, hvad der kunde reddes fra Selskabet, gaaet med til en sparsom Administration, og Foreningen vilde aldrig være kommet videre, hvis den var bleven staaende ved denne Ordning. Om den Opsparing, som siden har fundet Sted, vilde der overhovedet ikke være blevet Tale. Med de 500 Kr. gik Foreningen trostigt paa, opmuntret ved, at Dansk Jernbaneforbund stillede til Raadighed en Garantikapital paa 5 000 Kr., som vi dog aldrig fik Brug for.

Den Fareklasseinddeling, vi dengang fastsatte, var den samme, som den vi først ændrede fra 1. December 1936, da vi gik over til en mere folsom Inddeling med 3 Fareklasser i Stedet for 2. Præmierne var efter Overgangen i 1912 saaledes kvartaarlig:

A I	1,05
A II	2,80
B I	0,85
B II	1,70

De ændredes i 1925 saaledes kvartaarlig:

A I	0,90
A II	2,50
B I	0,75
B II	1,50

Og endelig fik vi i 1936 følgende kvartaarlige Præmier:

	For hver 1000 Kr. ved Død	For hver 1000 Kr. v. Invaliditet	For hver 1 Kr. i Dagpenge Fra 4. Dag	For hver 1 Kr. i Dagpenge Fra 22. Dag
Klasse I .	Kr. 0,10	Kr. 0,10	Kr. 0,50	Kr. 0,20
» II .	» 0,15	» 0,20	» 0,80	» 0,30
» III .	» 0,25	» 0,35	» 1,15	» 0,40

Nogen umiddelbar Sammenligning mellem Præmiernes Størrelse i 1912 og 1936 kan bl. a. paa Grund af den nye Fareklasseinddeling, i 3 i Stedet for 2 Klasser, ikke foretages, men et Par praktiske Eksempler belyser Forholdet. En Togbetjent, Overportør, Portør (Klasse III) betaler nu 25 pCt. mindre i Præmie end i 1912.

En Lokomotivmand betaler nu 52 pCt. mindre end i 1912 (han er kommet i *ny* Fareklasse II).

En Stationsforstander, Kontrolør, Overassistent, Assistent betaler nu ca. 24 pCt. mindre end i 1912.

Indtil 1912 var der fornuftigvis intet, der hed Bonus.

Den kom med Foreningens Opsparingsvevne og faldt første Gang i 1921/22 med 1 Kvartals Præmie, derefter i følgende Aar (med Undtagelse af 1923/24, 1930/31 og 1933/34) med 1 à 2 Kvartaler, saaledes at der i de sidst forløbne 15 Aar er udbetalt Bonus med ialt 16 Kvartalers Præmie, eller om man vil Præmie-fritagelse i 4 Aar af 15 Aar.

For Dagpengenes Vedkommende var Forholdet fra 1912 indtil 1927 dette, at der i Tilfælde af Invaliditet udover Invaliditetsgodtgørelse kun udbetaltes Dagpenge i indtil 30 Dage, dog saaledes at Invaliditets-erstatning aldrig ansattes til et mindre Beløb end det, der vilde tilkomme den Forsikrede efter Reglerne for forbigaaende Arbejdsudygtighed — 180 Dage.

I 1927 blev de 30 Dage ændret til 180 Dage.

Det svarer til en Forhøjelse af Invaliditetserstatningen paa 7½ pCt.

Vor Invaliditetstabel stod uændret fra 1912 til 1936, da vi tog Direktoratet for Ulykkesforsikringens Tabel til Mønster. Den bragte nogle Forhøjelser af Invaliditetserstatninger, f. Eks.:

Tab af hele Benet	fra 65 til 85 pCt.
» » » højre Arm	» 75 » 80 »
» » » venstre Arm	» 60 » 70 »

I Lovene er i 1929 (med Ændring i 1936) foretaget en Ændring, der hevirket, at Pensionister kan bevare Medlemsskab uanset Afsked. Bestemmelsen lyder saaledes:

»Medlemmer, der i en Alder af 55 Aar eller derover afskediges med Pension, og som uafbrudt har været Medlem af Foreningen i de sidste 5 Aar før Afskedigelsen, bevarer deres Medlemsskab indtil det fyldte 75. Leveaar. Medlemmer er fritagne for Præmiebetaling, men kan ikke erholde Dags- eller Invaliditetserstatning, hvorimod der i Tilfælde af Død, der indtræffer umiddelbart efter og direkte er foraarsaget af et Ulykkestilfælde, udbetales Halvdelen — dog mindst 1 000 Kr. og højst 1 500 Kr. — af den gennemsnitlige aarlige Forsikringssum, Vedkommende har været forsikret for i de sidste 5 Aar forinden Udtrædelsen af Statsbanernes Tjeneste.«

Samlet i en Sum vil det altsaa sige, at der i de 25 Aar er sket følgende Forbedringer sammenlignet med tidligere Perioder for Medlemmer i hele deres Forhold til Foreningen:

1. Reelt billigere Præmier.
2. Fritagelse for Præmiebetaling i 4 Aar af 15 Forsikringsaar.
3. Gunstigere Betingelser for Ydelse af Dags-erstatning.
4. Gunstigere Bestemmelser for Afgørelse af Invaliditetssager ved lempeligere Forsikringsbetingelser og gunstigere Invaliditetstabel.
5. Frit Valg til selv at sammensætte en Forsikring for Døds-erstatning, Invaliditets-erstatning og Dags-erstatning.

6. Og sidst — ikke mindst — større og større Frihed for Styrelsen til i *visse* Tilfælde at træffe en Afgørelse, der ogsaa tager *humane* Hensyn.

Alt ialt betyder de her nævnte Ændringer i Forsikringsforholdet i de 25 Aar, vi nu tænker tilbage paa, meget betydelige Fordele for Medlemmerne, og vi skulde vel kunne sige om vor ældgamle Forening, at den paa en god Maade varetager Medlemmernes Interesser i de Tilfælde, da de kommer mere eller mindre alvorligt tilskade eller omkommer ved Ulykkestilfælde.

Jeg kan ikke slutte disse ganske korte Bemærkninger uden at udtale min Beundring for det Vove-mod og det Initiativ, der blev taget ved Overgangen i 1912.

Mange gode Kammerater — flere er døde — har Krav paa Taknemmelighed for den Gerning, der da blev ovet, og som siden har baaret saa gode Frugter.

En af dem, der stærkest fortjener Tak, er den daværende Forretningsfører Johs. Friis-Skotte.

Jeg tænker ikke, at jeg appellerer forgæves til D'Herrer, naar jeg beder Dem være med til at hylde vor første Forretningsfører, som med sin Klogskab og Dygtighed, sin Indsigt og sit Fremsyn og sin altid redebonne Hjælpssomhed har været denne Forenings bedste Mand. (Stærkt Bifald.)

Kassereren, Rs. Andersen, forelagde Regnskabet og knyttede dertil forskellige orienterende Bemærkninger.

Bonusfonden er nu saa stor, at Udbetaling kunde finde Sted i Aar, men dette er ikke foreslaaet, fordi Styrelsen anser det for nødvendigt at konsolidere Reserverfonden og agter at fremsætte Forslag herom næste Aar.

Ch. Petersen takkede for Forretningsførerens Redegørelse for Betydningen af den i 1912 truffne Beslutning om, at Foreningen skulde overgaa til den gensidige Risiko under Andelsform.

Kantsø kunde paa Revisorernes Vegne udtale, at der intet var at bemærke til Regnskabet udover en Anerkendelse af den ndmærkede Maade, hvorpaa det var ført.

Var enig i, at der under Hensyn til eventuel forøget Risiko paa det nye Grundlag ikke udbetales Bonus i Aar.

En Diskussion om Medlemmernes Anbringelse i Fareklasserne toges til Efterretning af Styrelsen. Ligeledes Spørgsmaalet om Mulighed for Tegning af kombinerede Forsikringer med Dagpenge baade fra 4. og 22 Dag, samt endelig Spørgsmaalet om en Ændring i Reglerne for Honorarerne til Agenterne.

Beretning og Regnskab godkendtes enstemmigt.

ad Dagsordenens Punkt 3.

Kantsø redegjorde for Udvalgets Betænkning og Forslag, hvorefter Forretningsførerens og Kassererens hver lønnes med 3 pCt. af Aarspræmien og Sekretæren med 3¼ pCt. + ½ pCt. for det statistiske Arbejde, der hidtil har været udført af Suppleanten, men som Udvalget af praktiske Grunde foreslaar udført af Sekretæren.

Suppleanten foreslaas ulønnet, men forudsættes tillagt Diæter for Deltagelse i Styrelsesmøder, og under

nødvendig Funktion i en af Styrelsens Stillinger oppebærer han den for Stillingen fastsatte Løn.

Lønningerne beregnes paa Grundlag af det foregaaende Aars Præmieindtægt og udbetales med 1/12 hver den 1. i Maaneden forud.

Endvidere ydes der for det ekstra Arbejde, der i den samlede Overgangstid har været paalagt Styrelsens Medlemmer, et samlet Honorar paa 200 Kr. til Forretningsførerens, 200 Kr. til Sekretæren og 300 Kr. til Kassereren.

Forslaget vedtoges enstemmigt.

Derefter foretoges følgende Valg:

Styrelse:

Forretningsfører: Regnskabsfører Chr. Schmidt (indtil 1 December 1938).

Forretningsfører Ch. Petersen (fra 1. December 1938).

Sekretær: pens. Togfører N. P. Christensen.

3. Medlem og Kasserer: Vognopsynsmand R. Andersen.

Suppleant til Styrelsen:

Godsekspektor C. A. Gustavsen.

Repræsentantskabets Formand:

Snedker L. Hansen.

Repræsentantskabets Næstformand:

Lokomotivfører Sophus Jensen.

Revisor:

Overmatros Kantsø.

Suppleant:

Lokomotivfører Kuhn.

Skadeudvalg:

pens. Trafikinspektør Rønnfeldt, pens. Banearbejder N. C. Madsen.

Suppleant:

Overmatros C. F. W. Poulsen.

Formand for Voldgiftsretten:

Overkirurg, Dr. Hans Wulff.

Medlemmer af Voldgiftsretten:

Stationsforstander Høgsgaard, pens. Togfører J. Christophersen.

Suppleanter:

Lokomotivfører L. M. Schmidt (for Stationsforstander Høgsgaard), Sekretær Vejre (for pens. Togfører Christophersen).

ad Dagsordenens Punkt 5.

Det vedtoges at overlade til Styrelsen efter Forhandling med Repræsentantskabets Formand at bestemme Stødet for næste Repræsentantskabsmodes Afholdelse.

Chr. Schmidt takkede for den Tillid, der var vist ham i den Tid, han havde været Forretningsfører.

Driftsregnskab for Regnskabsaaret 1936—37.

INDTÆGT	Kr. 0.
1. Skadereserve fra forrige Aar	17 000. 00
2. Indbetalt Præmie	43 776. 97
3. Genforsikringens Andel i Erstatninger	875. 80
4. Overskudsandel i Genforsikringen	0. 00
5. Rente	5 148. 05
	<hr/>
	66 800. 82

UDGIFT		Kr. Ø.
1. Genforsikrings Præmie		1 685. 13
2. Erstatninger		33 760. 50
3. Lægehonorar m. m.		1 067. 00
4. Administration:	Kr. Ø	
a. Lønninger til Styrelse, Suppleant og Medhjælp ..	4 784. 22	
b. Præmieopkrævning	1 439. 03	
c. Repræsentantskabet	1 965. 48	
d. Indmeldeshonorar	350. 45	
e. Porto, Telefoner, Stempelmærker m. m.	617. 60	
f. Tryksager	568. 46	
g. Maskinskrivning (Skrivning af Kartotek kort) ...	331. 70	
h. Juridisk Assistance	50. 00	
i. Depotafgift til Landmandsbanken	45. 00	
		<u>10 151. 94</u>
		46 664. 57
5. Aarets Driftoverskud udgør herefter Kr. 20 136,25 og fordeles saaledes:		
Skadereservefonden	17 000. 00	
Bonusfonden	3 136. 25	
		<u>66 800. 82</u>

Status pr. 1. December 1937.

AKTIVER		Kr. Ø.
1. 40 000 Kr. 5 pCt. Statsobligationer 1928. Købsværdi 39 000 Kr.		40 000. 00
2. 21 000 Kr. 4 pCt. Kbh. Komm. Laan 1934. Købsværdi 19 635 Kr.		21 000. 00
3. 12 000 Kr. 5 pCt. Kbh. Komm. Laan 1916. Købsværdi 12 090 Kr.		12 000. 00
4. 13 000 Kr. 5 pCt. Kommunale Kreditf. 3. Afd. Købsværdi 12 860 Kr.		13 000. 00
5. Inventariевærdi		395. 25
6. Bankbeholdning i den danske Landmandsbank		35 257. 33
7. Kontant og Giro		1 254. 28
		<u>122 906. 86</u>

PASSIVER		Kr. Ø.
1. Skadereservefonden		17 000. 00
2. Reservefonden		58 843. 23
Bonusfondens Beholdning den 30. November 1936	Kr. Ø.	38 364. 67
Tillagt af Aarets Driftoverskud 3 136. 25		
3. Den 30. November 1937		41 500. 92
Kursavancefondens Beholdning den 30. Novembr 1937		5 562. 71
		<u>122 906. 86</u>

Uheldsforsikrings-Foreningen for de danske Statsbaners Personale, 14. Januar 1938.

CHR. SCHMIDT,
Forretningsfører.

Ovenstaaende Regnskab er revideret og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. De opførte Sparekasse-, Obligations- og Kontantbeholdninger er kontrolleret ved Forespørgsel og Eftersyn i Banker og Sparekasser.

København, den 28. Januar 1938.

R. KANTSO

M. H. SIMONSEN.

UDFLUGT

Torsdag den 5. Juli foretog Esbjerg Afdelinger en Udflugt til Kammerlusen og Ribe. Vi fik en herlig Sejl tur ad Aaen, et veldækket Kaffebord, en Timestid til at bese Omgivelserne ved Kammerlusen, samt en kortere Tid til at bese den smukke gamle By Ribe, før vi spadserede til Plantagepavillonen, hvor Middagen ventede. Under Middagen underholdt Lokomotivfører Andersen, Tønder, Selskabet. Der blev holdt forskellige Taler, »Radioavisen« manglede heller ikke, naturligvis affattet i Dagens Anledning. Alle gav Udtryk for Glæden over den dejlige Tur samt over, at det havde været muligt, at alle, som ønskede at deltage, fik fri. Vi skylder Lokomotivmester Hammerich Tak, for at dette lykkedes saa godt. Efter Maden tog Selskabet sig en gammeldags Svingom til Musik af det stedlige Orkester. Da vi Kl. 0,47 var i Esbjerg, var alle enige om at have tilbragt en fornøjelig og god Dag.

Deltager.

FORSIKRINGSFORENINGEN FOR TJENESTEMÆND VED STATSBANERNE

henleder Opmærksomheden paa, at den normale halvårlige Præmieafkortning vedrørende Brand-, Tyveri-, Ansvars- eller Grundejer-Forsikringer finder Sted ved Lønudbetalingen i August og Februar Maaned.

Statsbanerne køber Vogne af Privatbanerne.

En Del Privatbaner har som Følge af de ændrede Trafikforhold faaet for mange Godsvogne, og der har i nogen Tid mellem Statsbanerne og forskellige Privatbaner været forhandlet om, at Statsbanerne skulde overtage en Del af de overtallige Godsvogne.

For saa vidt angaar Ebeltoft—Trustrup Banen er Forhandlingerne ført til Ende. Statsbanerne har tilbudt at overtage 35 Godsvogne til en Pris af ialt 90 000 Kr., og Privatbanens Bestyrelse har vedtaget at acceptere dette Tilbud.

De Godsvogne, Statsbanerne saaledes overtager og evt. senere vil komme til at overtage fra Privatbanerne, er ældre Vogne, dels aabne og dels lukkede, men det drejer sig udelukkende om Vogne med en Lastevne fra 12,5 Tons og opefter.

Tre Ugers Ferie i Norge.

Den norske Rigsdag har nu tiltraadt, at Ekstramænd, som har haft mindst 5 Aars uafbrudt Beskæftigelse ved de norske Statsbaner, faar Ret til 3 Ugers Ferie aarlig.

Ansættelse af Lokomotivfyrbøderaspiranter som Lokomotivfyrbødere fra 1.—8.—38:

- R. Johansen, Københavns Godsbanegd., i Brande.
 P. Jørgensen, Københavns Godsbanegd., i Gedser.
 V. Nielsen, Korsør, i Padborg.
 E. O. Erdland, Fredericia, i Padborg.
 J. Nielsen, Esbjerg, i Tønder.
 S. W. Kristensen, Esbjerg, i Padborg.
 E. B. Pedersen, Aarhus H., i Padborg.
 T. H. Andersen, Nyborg, i Padborg.
 A. B. Carlsen, Nyborg, i Padborg.
 W. Nielsen, Nyborg, i Brande.
 E. Kristensen, Aarhus H., i Struer.
 A. N. B. Andersen, Nyborg, i Struer.
 B. Nielsen, Aalborg, i Glyngøre.
 A. B. H. Andersen, Aarhus H., i Struer.

Forflyttelse efter Ansøgning fra 1.—8.—38:

Lokomotivfører O. Beng, Gedser, iflg. Opslag til Hillerød med Funktion som Depotforstander.

Lokomotivfyrbøderne:

- H. E. Olsen, Tønder, til Roskilde.
 B. H. I. Madsen, Glyngøre, til Københavns Godsbanegd.
 J. A. Andersen, Fredericia, til Københavns Godsbanegd.
 S. A. Jacobsen, Padborg, til Fredericia.
 A. Christensen, Struer, til Frederikshavn.
 G. K. Larsen, Padborg, til Aalborg.
 L. B. Gregersen, Brande, til Aalborg.
 V. S. Schmidt, Struer, til Aarhus H.
 V. G. Berg, Padborg, til Aarhus H.

- G. A. Thøgersen, Struer, til Aarhus H.
 L. C. Rasmussen, Padborg, til Fredericia.
 H. O. Petersen, Brande, til Fredericia.
 A. E. Ravn, Nyborg, til Fredericia.
 H. C. Gloorup, Padborg, til Fredericia.
 K. K. W. Nielsen, Gedser, til Nyborg.
 A. F. Henck, Padborg, til Nyborg.

Forflyttelse efter Ansøgning fra 1.—9.—38:

Lokomotivfører J. Nicolaisen, Tønder, til Sønderborg.

Beordret Forflyttelse fra 1.—9.—38:

- Lokomotivfører A. G. Olsen, Skern, til Brande.
 — S. P. Sørensen, Gedser, til Roskilde.
 — E. H. V. Hansen, Gedser, til Korsør.
 Lokomotivfyrbøder H. C. E. Christophersen, Kalundborg, til Københavns Godsbanegd.
 Lokomotivfyrbøder J. A. Povlsen, Tønder, til Fredericia.

Overgang til Haandværker fra 1.—9.—38 p. Gr. af mangelfuld Farvesans:

Lokomotivfyrbøderne:

- H. S. J. Busk, Fredericia, i Fredericia.
 A. A. Nielsen, Randers, i Aarhus H.
 M. K. Thomsen, Hobro, i Randers.

Annullering af Overgang til anden Stilling:

Lokomotivfyrbøder i Nyborg K. G. L. Larsens Overgang til Haandværker fra 1.—5.—38 er annulleret.

Afsked:

- Lokomotivfører M. J. Voldum, Struer, efter Ans. p. Gr. af Svagelighed med Pension fra 30.—9.—38 (min. Afsked).
 Lokomotivfører J. F. A. Jensen, Fredericia, efter Ans. p. Gr. af Alder med Pension fra 31.—10.—38 (min. Afsked).

Bøger paa Ratebetaling!

Paa Ratebetaling kan De straks faa de Bøger, De ønsker at eje og paa lempelige Vilkaar, idet Betalingen sker i Rater fra 5—10 Kr. pr. Maaned — uden Forhøjelse af Prisen. — **Illustreret Bogkatalog sendes gratis.**

EINAR HARCKS BOGHANDEL, Fiolstræde 33, Tlf. 9148.

Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger

Hovedkontor:

15 Njalsgade 15
København

Telef. 4015. Telef. 4015

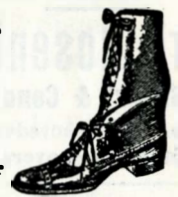
RESERVERET

Camillus Nyrops Etabl.

Nyrop og Maag A/S.
Købmagergade 43. København K.
Telefoner: Central 768 og 10028.

Specialitet:
Fodtøj til vanskelige Fødder
samt
kunstige Lemmer og Bandager

Gør Deres Indkøb hos D. L. T.s Annoncører.

REDAKTION: *Soph. Jensen* og *E. Kuhn*, førstnævnte ansvarhavende. Vestre Boulevard 45, København V.
Telefon Central 7708.

Udgaar 2 Gange mdl. — Abonnementspris: Kr. 6 aarlig.
Tegnes paa alle Postkontorer i Skandinavien.

ANNONCE-EKSPEDITION:

Vestre Boulevard 45, København V.
Telefon Central 7708 — Kontortid Kl. 10—16.
Postkonto 20 541.

Steentoft — Skotøj

ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN

Telefon 346 NYBORG Telefon 346

Big Ben

Idealet af en Fyldepen . Faas i fem Farver.
30 Aars Garanti . Vacuum Fylder med Blæk-
kontrol . Leveres paa Rate fra 3 Kr. pr. Maaned
V. Schönemanns Boghandel

NORDISK KAFFE KOMPAGNI'S

Kaffe er bedst!

Forlang den hos Deres Købmand.

C. Knackstredt

Telefon 550

Spec.: Kranse, Buketter,
Planter og Potte-Kultur.
Direkte Salg fra Drivhus.

Ingen Butiksleje,
derfor billigste Priser.

Strandvejens
Kød- og Paalægsforretn.
J. Jørgensen.

Se mine Varer og hør mine Priser.

Husk

Karl Rosenbecks

Bageri & Conditori.

Tlf. 180. Knudshovedvej. Tlf. 180.
Brødet bringes overalt i Byen.

Nyborg Dampvaskeri

Øster Voldgade

Nyborg

Karl Petersen

Møllegade
Nyborg

Giaramester

Telef. 264

Rullegardiner. Gardinstænger. Billeder
indrammes. Rammer i alle Størrelser.

RICHARD LEHN

I. Kl. Herreekvipering. - Telef. 68

Nyborg Herregaardsmejeri.

Fineste Mejeriprodukter!

Tlf. 79

Se efter paa Kapslen, at Mælken er fra samme Dag,
og ikke gammel Mælk fra Dagen i Forvejen.

P. MADSENS Sparekassen

Slagterforretning,

Nørrehus, Nørregade 34.

Telf. 403.

Telf. 403.

for

**NYBORG BY
OG OMEGN**

FORLANG KAFFE

fra M. BRUUN's Kafferiesteri.
(Ved A. M. Petersen.)

JENS ANDERSEN

Telefon 216.

er billig med

Telefon 216.

KJOLER OG OVERTØJ

DREVSEN & NELLEMANN
Isenkram-, Støbegods-,
Glas-, Porcellain- og Udsyrsforretning.
Telefon Nr. 25. Nyborg. Telefon Nr. 189.

NYBORG KULIMPORT

& Nyborg Cichorielørreri ¹/_s

Telefon 15 og 23

Sandermanns Vinstue

anbefales

Østervemb

RESERVERET

C. F. SCHALBURG

FORNEMME

VELLAGREDE

..... Aktieselskab

Grundlagt 7. Juni 1817.

KVALITETER

Jydske Strikkeriers Udsalg.

Indeh. H. Prehn.

Tlf. 665. Nørregade 16. Nyborg.

Alt i Trikotage.

Nyborg Læderhandel

v. Th. Hansen,
Nørregade 25.

Alt i udskaaet Læder og
Skomagerartikler til
billigste Priser.

Hotel Royal

Koncert & Solistoptræden

Otto Trasbo

SNEDKERMESTER

NIELS JENSEN

Nørre Voldg. 64 Telf. 529

Ligkisteforretning og

Begravelseskontor

Gratis Kistedekoration

Gratis Kørsel til Kapel

LILLE-KONGEGADES KIOSK

Abonnement paa alle Ugeblade

Telegrammer i alle Anledninger

Telf. 454

A. IVERSEN

Cai Rolsted

Nørregade 4

Stort Udvalg i
CIGARER,
CIGARETTER OG
TOBAKKER

Drink

Helsingør Vin-Kompagni's
udsøgte Vine og Spirituosa

Telf. 929

GRAVSTEN

købes billigst fra

L. J. HANSEN

Stenhuggeri og mek. Sliberi

Frisengaardsvej

(bag gl. Kirkegaard) NYBORG

Nyborg Jernstøberi, Hans L. Larsen & Co. ¹/_s

Kakkelevne - Komfurer - Bygningsstøbegods

Telefoner 76 og 231. Støt Byens Industri. Telefoner 76 og 231.

CAFE FÆRGEGAARDEN

Godt Madsted. — Billige Priser.

TELEFON 582.